

[P. N. Petersen (Røje).]

territorium, som denne beliggenhed indebærer. Dette forhold har for mig personlig været det afgørende for min stillingtagen til traktaten.

Jeg skal på mit partis vegne tilråde ved anden behandling at stemme imod dette forslag til beslutning.

Formanden: Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet. Det genoptages kl. 13.

Mødet udsat kl. 11⁴².

Mødet genoptages kl. 13.

Forhandlingen genoptages.

Nielsen: I § 5 i loven om Færøernes hjemmestyre indeholdes der den bestemmelse, at rigsmyndighederne har afgørelsen i spørgsmål, der angår rigets forhold til udlandet. For at sikre, at lagtinget i videst muligt omfang får indflydelse på udformningen af særlige bestemmelser for Færøerne i love, der gives af rigets myndigheder, bestemmes i samme lovs § 7, at regeringsforslag indeholdende bestemmelser, der udelukkende vedrører Færøerne, skal forelægges det færøske hjemmestyre til betænkning, forinden de fremsættes for rigsdagen. Iøvrigt skal rigslove, der vedrører lokale færøske forhold, forelægges det færøske hjemmestyre til betænkning, forinden de sættes i kraft på øerne. På tilsvarende måde forholdes der med traktater og andre internationale overenskomster, der kræver rigsdagens samtykke, og som berører særlige færøske interesser.

Den nordatlantiske traktat, der er til behandling i det høje ting i dag, berører i allerhøjeste grad færøske interesser. Det er uønskeligt for mig at præcisere det nærmere her. Jeg ville derfor have fundet det rigtigt og naturligt, om Færøernes lagting var blevet orienteret, men dette er desværre ikke sket. Færøerne er et gammelt nordisk land, et gammelt nordisk kultursamfund, og jeg ville have fundet det naturligt og rigtigt, om lagtinget også var ble-

vet orienteret, da forhandlingerne med de andre nordiske lande foregik, at Færøerne, den mindste gren på Nordens træ, den mindste af Nordens nationer, var blevet orienteret om de betragtninger og synspunkter, der blev fremdraget ved disse lejligheder. Helst burde Færøerne efter min mening have haft en repræsentant med under disse forhandlinger. Jeg vil anmode den højtærede statsminister om at tage dette under overvejelse i fremtiden.

Hvad angår selve den foreliggende sag, kan der ikke være tvivl om, hvorledes vor indstilling på Færøerne er, såvel reelt som følelsesmæssigt. Det er ikke nødvendigt for mig at komme ind på Færøernes indsats under den sidste verdenskrig. Den vil være ærede medlemmer bekendt, og jeg skal kun minde om, at en verdenskendt engelsk statsmand i den alvorligste krigsperiode udtalte, at Færøernes store indsats i den vanskeligste tid, det engelske imperium nogensinde havde oplevet, ikke skulle blive glemt, når krigen var vundet. Vi mistede som bekendt en stor del af vor skibsflåde og mange af vore bedste mænd i krigsårene. Hvad tilknytningen til Amerikas Forenede Stater følelsesmæssigt angår, må jeg måske have lov at minde om, at en af New Yorks grundlæggere, Jonas Bronch, er født i Thorshavn på Færøerne, og at en af hovedgaderne i Thorshavn bærer hans navn.

Jeg må som sagt beklage, at lagtinget ikke er blevet orienteret i denne sag, som jo er af meget stor, ja, af livsvigtig betydning, ikke mindst for os på Færøerne i kraft af hele vor strategiske beliggenhed i Nordatlanten. Vi har haft lagtinget samlet på Færøerne indtil for nogle få dage siden, og jeg ankom først hertil i tirsdags. Jeg har således ikke haft lang tid til at sætte mig ind i denne sag, men jeg har forstået, at det er en rigsdagsbeslutning af den største betydning, der her er tale om. Jeg må beklage, at det har været nødvendigt at gennemføre sagen i et så hurtigt tempo, at de to færøske folketingsmænd, der ankommer hertil i morgen, ikke har haft lejlighed til at deltage i forhandlingerne om denne sag i folketinget. Lagtinget har, med ca. en måneds afbrydelse under de dansk-færøske forhandlinger i København, været samlet i Thorshavn siden Olaidagen den 29. juli i fjor, så der har været rig lejlighed til at informere os om denne sags udvikling.